

ת"פ (רמלה) 33981-10-23 - מדינת ישראל נ' פלוני

ת"פ (רמלה) 33981-10-23 - מדינת ישראל נ' פלונישלו רמלה

ת"פ (רמלה) 33981-10-23

מדינת ישראל

נגד

פלוני

בית משפט השלום ברמלה

[17.12.2024]

כבוד השופט טל ענר

גזר דין

- הנאשם הורשע לפי הודאתו בעבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש.
- נפגעת העבירה היא דודתו של הנאשם (להלן: המתלוננת). ביום 12.4.2023 ישבה המתלוננת שבעה על אחותה שהלכה לעולמה, וגם הנאשם נכח במקום. הנאשם החל לשרוק והמתלוננת ביקשה שיחדל. בהמשך לכך, התקרבה המתלוננת לנאשם והוא נגח באפה וגידף אותה. מן הנגיחה נגרם למתלוננת שבר באף והיא נזקקה לטיפול רפואי.
- הוגש תסקיר על הנאשם, צעיר בן 25 נעדר הרשעות קודמות. לנאשם בת זוג מזה כשנתיים, הוא מתגורר עם אביו ודודתו ועובד כעוזר נהג בחברת מיחזור. אמו של הנאשם נפטרה בנסיבות מצערות כשהיה בן 9 בלבד, והוא התחנך במסגרות חוץ ביתיות, התגייס לצה"ל אך שוחרר לאחר כחצי שנה. לאחר השחרור עבד בעבודות שונות בתחום המזון והתברואה ובשנתיים האחרונות מועסק בעבודתו הנוכחית.
- דווח בתסקיר כי הנאשם לוקח אחריות על מעשיו, וניכר כי הוא כועס ומאוכזב מעצמו על התנהלותו, אותה הוא תופס כחריגה מאוד. שרות המבחן העריך כי בבסיס האירוע הצפה רגשית, לחץ וחרדה על רקע חוויות קשות של הנאשם כילד, כל זאת מבלי לגרוע מאחריותו הבלעדית והכרתו בחומרת הפגיעה במתלוננת. בסופו של דבר, לאחר סקירת גורמי סיכוי וסיכון, הגיע שירות המבחן למסקנה שהסיכון הנשקף מהנאשם נמוך ושההליך המשפטי הרתיע אותו. הומלץ לבטל את הרשעתו כדי לא לפגוע באפשרויות תעסוקתיות, ולהטיל עליו צו מבחן ו-140 שעות של"צ.
- דודתו של הנאשם (מדובר בדודה אחרת, לא במתלוננת) העידה בקצרה לעניין העונש, סיפרה על מערכת משפחתית מורכבת ועל יחסים טעונים עם המתלוננת, וכן ציינה את הרקע האישי של הנאשם - פטירת אימו בילדותו וההתמכרות לסמים של אביו, ואת היותו המפרנס בבית.

6. המאשימה התייחסה לערכים המוגנים בהם פגע הנאשם, הפגיעה הפיזית והנפשית במתלוננת, בהתפרצות אלימה לא מוסברת על רקע ויכוח של מה בכך. בהתבסס על פסיקה אליה הופניתי עתרה המאשימה למתחם ענישה של 4 עד 15 חודשי מאסר, והתבקשתי לגזור על הנאשם 4 חודשי עבודות שירות. המאשימה ביקשה לדחות את המלצת שירות המבחן להימנע מהרשעה, שאינה עומדת במבחני הפסיקה.
7. ההגנה ביקשה לאמץ את המלצת שירות המבחן כלשונה. הסניגור ציין כי מדובר באדם צעיר, מרקע מורכב, והאירוע המיוחס לו חריג ואינו מאפיין את התנהלותו. לחילופין ביקשה ההגנה לקבוע מתחם ענישה שתחתיתו במאסר מותנה, או להגיע לתוצאה דומה ע"י סטייה לקולא ממיתחם הענישה שייקבע.
8. הנאשם הביע צער וחרטה על מעשיו, והבטיח בבכי שלא יחזור על מעשיו. הנאשם ביקש להימנע מעונש שיפגע בעבודתו או במערכת היחסים הזוגית שלו, ולדבריו אינו עבריין והוא רוצה לטפל בעצמו.
9. לאחר שמיעת הטענות לעונש הוגש הצהרה של המתלוננת לפיה בעקבות השבר באף נעדרה מהעבודה ולבסוף פוטרה. כן צוין שסבלה מחולשה וסחרחורת, ומהוצאות עבור פינוי באמבולנס וטיפול נגד כאבים. ההגנה התרעמה על הבאת הראיות הנ"ל בשלב דיוני מאוחר, ומכל מקום צירפה מסמך השולל טענת המתלוננת שפוטרה מעבודה. ההגנה מכירה בצורך לכלול בגזר הדין רכיב של פיצוי, אך סבורה שעליו להיות מידתי.
- דין והכרעה
10. לפי הוראות החוק ובהתאם לעיקרון ההלימה, מתחם הענישה ייקבע תוך התחשבות בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.
11. בתי המשפט לערכאותיהם התייחסו לא אחת לחומרתן של עבירות אלימות, המבוצעות לעיתים בשל סכסוכים של מה בכך, וגם על ידי נאשמים נעדרים עבר פלילי:
- "האלימות היא רעה חולה, הבאה לביטוי במישורי החיים השונים, בתוך המשפחה, בין שכנים, על הכביש, ובאינטראקציות שונות בין זרים. היא פוגעת בקרבתו הישירים שלה ובחברה בכללה. משפיעה על תחושת הביטחון ויוצרת אווירה ציבורית עכורה. המלחמה בה היא מלחמה על מראית פני החברה ואיכות חייה. ובהתאם לכך ההתייחסות העקרונית אליה היא של רצינות וחומרה, המבטאות שאת נפש והוקעה של החברה כלפי התופעה"
- עפ"ג 22342-02-23 ועקנין נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 19.4.23)

12. בענייננו מדובר באלימות כלפי בת משפחה מבוגרת, במהלך סיטואציה משפחתית טעונה כשהיא יושבת שבעה, והכל - על רקע ויכוח סתמי, שבסופו מצאה עצמה המתלוננת כאובה, חבולה ונזקקת לטיפול רפואי. ברור לי, כי מעבר לכאב הפיזי חוותה המתלוננת השפלה וביזוי לאחר שהותקפה כך, לפתע, בבית האבלים. מנגד אציין כי לפי נוסח כתב האישום, הנגיחה בוצעה לאחר שהמתלוננת התקרבה לנאשם, וכי הסיטואציה גרמה (לפי התרשמות שירות המבחן) לתגובה ספונטנית של הנאשם על רקע הצפה רגשית. רוצה לומר, הנאשם לא תיכנן את מעשיו, ובנוסף חדל מיד ממעשיו לאחר אותה נגיחה יחידה. באשר לנזק הפיזי, לפי התיעוד הרפואי שהוגש, השבר באף טופל באופן לא פולשני ע"י רדוקציה (החזרת השבר למקומו) קרי אין מדובר למרבה המזל בחבלה חמורה. המסקנה מן האמור היא שהנאשם פגע פגיעה בינונית בערכים המוגנים - שלמות גופה, בטחונה כבודה ושלוות נפשה של המתלוננת.
13. מתחמי הענישה בעבירת תקיפה הגורמת חבלה מגוונים, ותלויים בנסיבות ואופן גרימת החבלה, בנזק שנגרם, האינטנסיביות של התקיפה ועוד. כאמת מידה לעיצוב המתחם מצאתי להזכיר את פסקי הדין הבאים:
- א. רע"פ 5023/24 כלפון נ' מדינת ישראל (7.8.2024) - הנאשם הורשע בתקיפה בצוותא הגורמת חבלה של פקח עירוני באגרופים ובעיטות - נדון למאסר מותנה ועונשים נלווים.
- ב. רע"פ 4963/22 מנשירוב נ' מדינת ישראל (21.7.2022) - המבקש הורשע בביצוע עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש ונגזרו עליו 3 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות ועונשים נלווים.
- ג. רע"פ 493/20 שרים נ' מדינת ישראל (8.3.2020) - המבקש הורשע בביצוע עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש ונגזרו עליו 5 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות ועונשים נלווים.
- ד. רע"פ 3681/19 שבתאי נ' מדינת ישראל - תקיפה על רקע ויכוח בחדר כושר, שכללה אגרופים ובעיטות בפלג גופו העליון של הקורבן בעודו שוכב על הרצפה. הנאשם נדון לחודש מאסר לריצוי בעבודות שירות, יצוין כי מדובר בתקיפה ממושכת, מכוונת וקשה יותר מבענייננו.
- ה. רע"פ 8781/16 הלפרין נ' מדינת ישראל (16.4.2018) - המבקש הורשע בבית משפט השלום בביצוע עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש ונגזרו עליו 4 חודשי מאסר מותנה, קנס ופיצוי.
- ו. רע"פ 6136/11 צייאדה נ' מדינת ישראל (2.4.2013) - נאשם שנגח בפניו של הקורבן וגרם לשבר באף, נדון למאסר מותנה, של"צ ופיצוי.
14. אכן, עתירת המאשימה לקבוע מתחם ענישה שתחתיתו במספר חודשי עבודות שירות אינה מנותקת ממגמת הפסיקה, וקיימים מקרים לא מעטים בהם נקבעו בעבירות תקיפה הגורמת חבלה מתחמי ענישה המתחילים ממאסר קצר שניתן לרצות בעבודות שירות. עדיין, מצוות המחוקק היא לקבוע מתחם ענישה לפי "מעשה העבירה בנסיבותיו" (ס' 40 לחוק העונשין) ולהשקפתי ענייננו מאפשר לקבוע מתחם ענישה מתון יותר ברף התחתון שלו, בשים לב לנסיבות המיוחדות של המקרה עליהן עמדתי בפסקה 12 לעיל. לנסיבות הנ"ל אוסיף את דברי הנאשם על העזרה הרפואית המיידית שהגיש לדודתו.

15. אני קובע אפוא כי מתחם העונש ההולם בענייננו נע בין מאסר מותנה (בצירוף של"צ) לבין 12 חודשי מאסר בפועל.
16. טרם שאפנה לגזירת העונש במתחם הענישה, יש להכריע בבקשת הנאשם לבטל את הרשעתו (כפי שהמליץ שירות המבחן, בקשה אותה יש לדחות. כידוע, ביטול הרשעה מהווה חריג לכלל לפיו, כאשר מוכחת אשמתו של אדם התוצאה היא הרשעה בדיון (ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל). לצד זאת נקבע בעניין כתב ובפסיקה ענפה מאוחרת להלכה זו, שניתן במקרים חריגים להימנע מהרשעת הנאשם.
17. הימנעות מהרשעה אפשרית בהצטבר שני תנאים: (א) סוג העבירה ונסיבות הביצוע מאפשרים לוותר על ההרשעה מבלי לפגוע מהותית בשיקולי הענישה האחרים; (ב) על ההרשעה לפגוע באופן חמור בשיקום הנאשם, שעליו להוכיח קיומו של נזק קונקרטי שייגרם מהרשעתו.
18. ביישום לענייננו, מוכן אני לקבל בדוחק כי נסיבות ביצוע העבירה יכולות לשאת תוצאה של אי-הרשעה. עם זאת, הנאשם לא הניח ולו ראשית ראייה לנזק קונקרטי שייגרם מהרשעתו בדיון. גם התסקיר אינו מבסס רכיב הכרחי זה, למעט אמירות כלליות בדבר חשש מפגיעה עתידית באפשרויות תעסוקה. על הטוען לאי הרשעה לבסס את הטענה לנזק קונקרטי ואין די בהצגת אפשרויות תיאורטיות עתידיות בהם עלול להיגרם לנאשם נזק (ר' ע"פ 9118/12 פריגין נ' מדינת ישראל (1.1.2013); רע"פ 5018/18 בוזגלו נ' מדינת ישראל (21.10.18)).
19. לפיכך אין מקום לבטל את ההרשעה.
20. באשר לגזירת הדין, נדמה כי גם המאשימה אינה חולקת שיש לגזור את העונש בתחתית מתחם הענישה. מובילים לתוצאה זו השיקולים המצטברים הבאים: הודאת הנאשם, הבעת החרטה בבית המשפט ובפני שירות המבחן, עברו הנקי וגילו הצעיר, מהלך חייו הנורמטיבי עד כה, נסיבותיו האישיות הקשות, ושיקולי השיקום כמפורט בתסקיר.
21. לאור האמור אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:
- א. שישה חודשי מאסר מותנה, שלא יעבור תוך שלוש שנים מהיום עבירת אלימות.
- ב. פיצוי למתלוננת בסך 2,500 ₪, ישולם תוך 90 יום.
- ג. צו מבחן למשך שנה.
- ד. 200 שעות של"צ אותן יבצע הנאשם בהתאם להמלצת התסקיר.
- ניתן היום, ט"ז כסלו תשפ"ה, 17 דצמבר 2024, במעמד הצדדים.